

- مصصح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرشکی، ۱۰۸ گ، ۱۶ سطر (۱۳/۵×۸)، اندازه: ۲۱×۱۴ سم [ف: ۲۸-۱۵۹]
۳. تهران؛ ملوک؛ شماره نسخه: ۲۲۳۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ نزدیک به تعلیق، کا: محمد بن ابی المکارم مامون بن ابی المکارم عمر قزوینی، تا: ۲۸ ذیحجه ۷۹۸ ق؛ محشی؛ برهان الدین نسخه را در ۳ رمضان ۸۰۱ هجری عزالدین حلوانی خوانده؛ جلد: میسن، ۲۴۱ گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹/۷×۸/۷ سم [ف: ۱-۵۵۶]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۰۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ کهن، کا: عمر فرزند رمضان، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ مصصح، محشی با نشان «ه»، «م» و ... دارد؛ جلد: تیماج، ۲۱۹ گ، ۱۵ سطر (۱۲×۷)، اندازه: ۲۰×۱۳ سم [ف: ۳۰-۴۶۶]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۷۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۹؛ مجدول، مصصح، محشی؛ تملک: انس بن مالک مرشدی، محمد بن عبدالله، محمود بن احمد، خواجه ظهیرالدین به تاریخ ۸۷۷ ق، محمد بن فرخیخت کتاب را به کریم المله و الدین انس بخشیده؛ مهر: «الواقف بالملک الودود العبد محمد بن داود»؛ با مقداری از آغاز کتابی است به نام «وقف النبی» تألیف محمد بن ابی بکر بن محمد ابن علی واعظ یزدی با این سرآغاز: «الحمد لله رب العالمین ... بعد حمد الله تعالی و الصلاة علی رسوله چنین گوید محمد بن ابی بکر ...»؛ جلد: مقوایی، ۱۵۴ گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۱۳/۵ سم [ف: ۴-۱۴۳]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۵۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن محمد محمود، تا: ۸۰۳ ق؛ محشی، با اشعاری در تقریظ کتاب، بالای تقریظ این جمله نوشته شده: «او مما قيل في وصف هذا الكتاب» و پاره از فقرات آن زیر وصله قرار گرفته و محو گردیده است؛ آغاز این ابیات چنین است: «کتاب فيه کثر من لألی xx یلوح کانجم الظلم اللیالی / مسائله موشحة بعقد xx من الدر المقفی کاللتالی»؛ جلد: تیماج، ۲۸۶ ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۱۴ سم [ف: ۴-۳۶۵]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۴۵۶
خط: نسخ، بی کا، تا: نزدیک به پایان ربیع الاول ۸۲۴ ق، جا: سبزواری؛ محشی با نشان «س»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۵۸ گ، ۱۷ سطر (۱۳×۷)، اندازه: ۲۱/۵×۱۳/۵ سم [ف: ۹-۱۱۹۲]
۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۷۰۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: امیر حاج بن سلار، تا: پنجشنبه ۱۶ رمضان ۸۴۵ ق؛ محشی؛ مهر: «محمد علی بن محسن حسینی ...» (بیضی)؛ ۱۷۴ گ (۱-۱۷۴)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۷ سم [ف: ۳۲-۲۸۹]

● الموشح في شرح الكافية = شرح الكافية / نحو / عربی
al-muwaššah fi š.-il kāfiya = š.-ul kāfiya

خییسی، محمد بن ابی بکر، -۷۳۱ قمری
xabīsi, mohammad ebn-e abī bakr (- 1331)
وابسته به: الکافیة فی النحو = المقدمة الکافیة فی النحو؛ ابن حاجب، عثمان بن عمر (۵۷۰-۶۴۶ ق)
شرح مزجی مهمی بر کتاب «الکافیة» ابن حاجب که مورد توجه ادبا واقع شده و حواشی بسیاری بدان نوشته شده است. محمد بن محمد اتابکی در ۹۸۰ ق حل ابیات آن را به فارسی نگاشته است. آغاز: بسمله و به نستعین واحمده کما یتستحق ان یحمد واصلی علی رسوله المصطفی محمد و آله الطیبین الطاهرین المبجلین و اصحابه الکرام الغر المحجلین. الکلمنة التي فی اصطلاح النجاة فانها تطلق علی معان آخر کلکلام قال الله تعالی و کلمة الله هی العلیا و قال علیه السلام الکلمة الطیبة صدقة انجام: اضربوا بالواو و المفتوح ما قبلها انقلب الفا کقولک اضربن اضربا تشبیها بالتونین و الحمد لله الذی ختم کتابنا علی لفظ التونین و اسئل العصمة من الشیطان اللعین و من عذاب المهین مع قدما بنا الاولین ربنا و رب الملائكة و الناس اجمعین و اسئل الله العافیة یوم لا ینفع مال و لابنون الا من اتی الله بقلب سلیم. اللهم آمین.

[الارواق العامة موصل ۱۹۱/۲ و ۱۹۵/۲]

شرح و حواشی:

- ۱- حاشیه الموشح فی شرح الکافیة = حاشیه شرح الکافیة؛ جرجانی، علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶ ق)
- ۲- شرح شواهد الموشح فی شرح الکافیة؛ اتابکی، محمد بن محمد (- ۱۰)
- ۳- شرح ابیات خییسی = شواهد خییسی = حل ابیات الموشح؛ شیروانی، عیسی بن احمد
- ۴- شرح ابیات الموشح؛ ضیاء کرمانی، علی بن محمود
- ۵- شرح الموشح فی شرح الکافیة (۲ عنوان)
- ۶- شرح شواهد الموشح فی شرح الکافیة (۴ عنوان)

۱. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۷

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸ ۴۶۵ ص، قطع: بغلی [تشریه: ۷-۴۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۵۴۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲-۱۷۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۱۰۸

آغاز: ... و صحاری فیمتنع للعدل و الوصف و التعریف العلمی او باللام و اضافها المقدره او غیرها؛ انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن سعید بن داود جراح، تبریزی، تا: پنجشنبه ۲۳ رمضان ۷۷۶ ق، جا: شیراز؛ افتادگی: آغاز؛ یادداشتی در تاریخ ۸۹۹ ق یا ۸۷۹ ق ذکر شده و به نظر می رسد بر حسب قرائن موجود در کتابت و غیر آن نسخه متعلق به قرن ۹ ق باشد؛

فرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد سی و دوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛